

Nro. 39.

A' FELS. R. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Pénteken Majusnak 15-ik napján
1801-ik esztendőben.*

B é c s.

A Párisi Moniteurben még eddig sintsen egy szó officialis tudosítás is az Egyiptomi ujjtörténekekről. Egy más közönséges Párisi levél így ír: —
„Az Admirál *Ganthaume* hajós seregével vezetett volt el Toulonból *Baux* hazafi, kinek hajóját az Anglusok csak hamar el-fogván, velle együtt *Minorca* szigetéhez *Mahonba* vezették, hanem *Baux* hazafit magát Mahonból Toulonba visszafel bocsátották. A' *Baux*' Mahonban való léte alatt, érkezett meg oda Alexandria mellől Apr. 1-ső napján egy Anglus hajó, a' mely Mártzius 24-dikénn indúlt onnét, és olyan kedvetlen hírt hozott, hogy az Egyiptomba ki szállott Anglus sereg meg ve-

rettetett volna; ez a' hír nagy ijedséget okozott Mahonban. Hogy az Anglusok, minthogy az egész Mediterraneum-tenger mindenütt az ő hajóik által vagyon elborítottva, 's minthogy szél is mind jó fúv, mind eddig is Egyiptomból hirt ne vettek volna, nem lehet gondolni: 's hogy még is ki nem hirdetik, nem egyebet lehet belőle ki hozni, hanem, hogy nem lehettek Egyiptomban szerentsések." — Ez a' levél Toulonból érkezett Párisba.

Északi Europai Történetek.

Néhány Anglus és Dánus levelekből némely jegyzéseket, még az Aprilis 2 dikánn Koppenhága előtt történt mérges tengeri verekedéstől, ide nyomtatni szükségesnek itéltünk.

Anglus fő Admirál *Hyde Parker*, ilyen kifejezésekkel írt mingyár a' tsata után a' Londonban lévő Admirálitáshoz: — „Minekutánna a *Sundonn* való bé-evezésünk után, *Hveen* szigettől valami 5 vagy 6 mértföld távolsághyira vasmatskáinkat kihánytuk volna, én, Vice Admirál *Nelson*, és Contre Admirál *Graves*, azonnal a' Koppenhágai kikötőhely' környékének, az azt védelmező hadi hajók' rettenetes sorának, özfűzfűzött tutajoknak, ágyus fajakának, gályáknak, és gyúlytogató hajóknak meg vizsgálásokra, indultunk, a' mely fok féle nemű hajók, a' *Koronák-nak* neveztető két szigeteken ki lizegeztetve lévő ágyus battériák által fedeztettek; 's-a mely battériák (lántzok) olyan szélesek, hogy 50—70 ágyuk is találatnak benne, és a' kikötőhely' belső részéről 2 hetven-hetven ágyus Linea hajók 's meg egy nagy Fregát által komendéroztatnak; két más 64 ágyus hajók pedig, árbotzfájik le szedet-tetvén, a' fegyveres házhoz való bé evező hely-nél oly módon fűjjeztödtek le a' kitsiny méjjségű tengerbe, hogy két kemény battériák helyett

szolgálnak. Délről fuvván a' szél, azt végeztük, hogy Délről támodjuk meg ezen kemény lineát. Minthogy Lord *Nelson* arra ajánlotta magát, hogy ezt a' próbát maga személlyesen fogja tenni, erre nézve az *Elefant* nevű Linea hajóra által vitetvén zászlóját, minden Fregátokkal, bombi hányó, gyulytogató, 's egyéb apró, és 12 Linea hajókkal, hadi rendet formált. Ugy egygyeztünk vólt meg továbbá, hogy a' hátra maradó Linea hajók, rész szerént külömb-külobmb *demonstratiókat* (tsal vető mozdulásokat) tegyenek; rész szerént meg rongvollandó hajóinkat védelmek alá vegyék. Ha én, a' Lord *Nelson*' érdemeihez valamit még hozzá adni alkalmas lehetnék, azt mondanám, hogy akar mi nagyok vóltak is azok valaha, soha ő a' maga hazájához nagyobb hazafi tüzet nem mutathatott, mint most, &c."

Lord *Nelson* maga ilyen szavakkal irt erről a' tengeri tsatáról: — „Ő, a' 6 Linea hajókból, 11 úszó battériákból, egy bombi hányó hajóból, és több ágyúzó sájkákból álló, 's a két 88 ágyúkkal spékelt *Koronáknak* neveztető szigetek által fedeztetett, Dánus hadi lineának meg-tamadá-ára, Apr. 2-dikán reggel jelt adatott, 's ezen hajók között 17-tet, a' melyek a' lineának Déli részét tették, rész szerént fel égetett, rész szerént el-fűjlesztett. *Bellona* és *Russel* nevű hajóink meg fekeltek ugyan, előbb, hogy sem a' ki rendelt helyre érkezhettek vólna, hanem így is jó szolgálatot tettek. Az *Agamemnon*, melynek a' két sziget' battériáit, és a' kikötő hely' szájánál álló ágyúkat kellett vólna el halgattatni, a' nem elegendő méjjség miatt oda el nem juthatván, ezen történetnek köszönhetjük a' *Defiance* és *Monercha* Linea hajóinknak nagy vesztségeiket, a' melynek alkalmatosságával *Rion* Kapitány, és sok más derék tiztjeink és katonáink, el hullottak.

„Egy ilyen ütközet béli vesztsünk (ezek a' Lord *Nelson* bé-rekesztő szavai), természet szerént nagy

vólt. El estek mind együtt 254 embereink, és ezek között 20 tiszteink. Sebet 689-tzen kaptak, a' kik hozzá 48 tisztek találtak. Ilyen sok embert egy tengeri ütközetben is, sem a' mostani sem az Amerikai háboru miatt nem vesztett egy Britannus hajós sereg is, a' mely példa nélkül való nagy vesztés elég nyilvánosságos bizonyása annak, hogy a' *Dánusok* minémü vitézféggel védelmezték légyen magokat. — Ezt, *L. Nelson* mondja a' *Dánusokról*: nem szükség hogy magok mondják —

Mindazonáltal, hogy mind a' két Fél' tudósításaiból olvassunk leg alább valamit, ide teszünk egy hofszu és szomorú *Dánus* tudósításból némely darabotskákat: — „

„*Koppenhaga*, 12. Apr. — „Az Isten vólt vé-
lünk, mivelhogy mi nem országfoglalásra czélo-
zó hadat folytattunk: hanem a' Királyiszéktől
fogva leg alacsonyabb kunyhónkig, minyájon és
egyenlő akarattal, tulajdon zászlónkat és part-
jainkat, a' felfuvalkodottság, gögös bátorság, és
igafságtalanság ellen védelmeztük. A' *Dánus*,
vagy betsültetni és tiszteletni szemléli a' maga
zászloját, vagy meg szünik *Dánus* lenni. Az el-
lenségnek felettünk való erejét, minden tudja, ha-
nem, hogy mennyit vesztett, talám soha sem
fogja tudni. Hogy 11, a' reájok tartozó embe-
rektől el hagyatott, ágyuktól üress, és rostává
lövöldözött hajóinkat, nagy bajjal el-hurtzolta, min-
denek előtt nyilván vagyon: hanem, hogy az ő
hajóiról is patak módra folyt le a' vér; hogy
sok hajóiról, tsak hogy el ne süjdedjenek, 's-haza
vitettethessenek, az ágyukat a' tengerbe hányta;
's-több e' félek, ezt, tsak az Oppozitzió ha ki fog-
ja vakarni. Fegyvernyugvást kivánt az ellenség,
minthogy a' *Quintus* és a' két *Koronák* előtt álló
hajói nem mozdulhatván, már feladáshoz készi-
tették magokat. Mi, mozdúlhatatlan hadi line-
ánk miatt nem juthattunk nyert zsákmányunk-

hoz: ő ellenben, ha gyengülését érezte, küljebb álhatott a' tengerre. Nékünk, a' kik mintegy a' partokhoz kötödtünk, 3 ezer tűz okádó ágyuk ellen ötödfél orák alatt, a' példa nélkül való bátorságon és vitézségen kívül, partjainknak megtartására, minden oltalmunk csak ebben állott: *Isten és a' háza!* A' Provelteen (*Prüffstein*, *Próba kö*) nevű hajóbattériánkat, három versben raktuk meg a' partról, ujj emberekkel: még is utóljára, minekelőtte az, végképpen oda hagyatott volna, 10 igen kemény sebbe lévő embereink sütték-el rajta az utolsó ágyut. Soha nem fogok én (így szoll az író) ezen hajóbattériákra, iszonyodás nélkül vissza emlékezni: ezek voltak igaz barlangjai a' halálnak. Mi még ekkor sem szüntünk volna pedig el az ágyuzástól, ha egy ellenséges bombi a' Korona nevű egyik szigeten a' puska-*magazinumunkra* nem esett volna. Meg is érhettem már ekkor mind két Fél ezzel a' nappal. A' kétségbe eséshez hasonlító vakmerőséggel tsatázó *Nelson*, midőn a' hátul álló fő Admirál *Parker* tölle a' harmadik vers béli segedelmet megtagadta volna, végezetre ki függesztette a' fejez zászlókat. Ezen fegyvernyugvástól a' tsatának néki hevesült Dánusok, eleinten undorodtak ugyan: hanem, ha az igazat meg kell vallani, tsakugyan azon a' pontonn állottak már ekkor a' körülállások, a' mely a' vitézség és vakmerő bátorság között való határt teszi. Már nyilást tsinált volt magának az ellenség a' mi hadi lineánkonn, 's ha kéntelen lett volna a' tsatát tovább is folytatni, ezen nyilást még tágosabbá tsinálta volna; az után a' *Quintusnak* döngetéséhez fogott volna. Már a' kikötőhely' belső részeibe is hullott bé egy-egy ellenséges bombi: a' melyek ha szintén még semmi kárt nem tehetek is ott, tsakugyan meg eshetővé lett volt már az, hogy a' mi 16 szép és egészzen kész *Linea* hajóink, a' melyekre már csak a' szükséges embe-

rek várattattak Norvégiából, tulajdon szemeink előtt öszsze égetteffenek, és mi ilyen módon az Európai tengeri Hatalmasságok' sorából, ki töröltessünk. Szövetségeseinknek előre való vigyazatlanságok miatt nem vólt, ezen hajóknak emberekkel való meg rakhatására, időnk. Minden hajóinak és embereinek fel áldozásával is kész lehetett volna, a' mi nem idejében való haragunk által boszszuságra ingereltetett Britannus, hajóinkat öszsze égetni. 's még is tiz ilyen más hajós seregei is maradtak volna; nekünk pedig egy se. "

Swétzia.

Koppenhaga alól egyenesen a' *Carlscrona* Swéd kikötőhelynek botsátotta *Parker* Admirál a' maga győzedelmes vitorláit, a' hól éppen oly készen találta a' magok' védelmezésekre a' *Swédek*, mint *Koppenhagánál* a' *Dánusokat*. A' *Reváli* Orosz hajós sereg azonban, nem vólt még egygyefülve a' *Swédekkel*. A' *Carlscrona* kikötőhely' Komendansfához ilyen, Anglus nyelven írott levelet küldött bé *Adm. Parker* : — „

„Minekutánna a' *Dánus Udvar* arra vétetett, hogy egy oly fegyvernyugvásra álljon, a' mely a' *Dánus* és *Anglus Udvarok* között való szerentsétlen veszekedéseket meg szüntette; és minekutánna réám bizattatott vólna, hogy a' *Swéd udvarnak*, az *Anglus Udvar'* igaz jussai ellen az *Orosz Udvarral* fel állított Szövetséges kötésből való kiálláshoz viseltető hajlandósága felől, bizonyos tudósítást vegyek; erre nézve ezen fontos dólgot illető tudósítást azzal a' meghatározással kívánom a' *Swétziai Királyi Udvertól*, hogy ezen jelentésemnek kézbe lett adattatása után 48 orákkal a' réám bizatott hadi foglalatosságokat ahoz alkalmaztathassam. "

A' *Carlscronai Komendans Cronstedt*, azt fe.

lelte ezen levelére Parker Admirálnak, hogy ő, mint katona, nem avathatná magát az e' féle Politikai dolgokba: hanem, maga a' Swéd Király minden oránn várattatik oda, és majd meg fogja maga mondani, hogy mit kelljen felelni.

Aprilis 23-dikenn valósággal meg is érkezett a' Swéd Király *Carlscronába*, és haladék nélkül ilyen válofzt adatott *Cronstedt* Swéd Admirál által *Parker* Anglus Admirálisnak: — „

„Admiralis Ur! A' Király, az én Uram, azt parantsolta nékem, hogy az Excellentiád' levelére ilyen hivatal szerént való válofzt adják. Ő Felsége, meg győződve lévén a' felől, hogy Exc.ád a' tett ígéreteknek betsét és szentségét tökéletesen isméri, úgy itél, hogy Exc.ád előtt nem fog idegennek látszani az itt következő forma szerént való kimyilatkoztatás, t. i. hogy ő *Swéd* Felsége, azoknak a' kötéseknek, a' melyekre Szövetségeffeivel lépett, hűfelesen és egyenesen eleget tenni leg kissebbet sem kételkedik, a' nélkül, hogy akar mely más Hatalmassággal való magános kötese, akár mely névvel neveztetendők legyenek is azok, ezen Északi Hatalmasságokkal való közönséges Szövetségnek, leg kissebb hátramaradási is okozzanak. Ebben áll az ő Felsége változhatatlan akaratja, a' mely mellett azonközben mindenkör kész leszen ő Felsége meghalgatni minden igasságos jóvaslásokat, a' melyek a' jelen való Északi porlöködéseknek le tsendesítettésekre, ő Nagy Britanniai Felségétől, ilendően ki rendeltetett Követek által, az Északi egyesült Hatalmasságoknál tétetödni fognak. — Kólt *Carlscronában*, Apr. 23 dikán, 1801.

Mi némü további nyilatkoztatások estek ezen jelentések után a' Swéd és Anglus Admirálok között, még nem tudhatni: hanem, hogy vért egymás között nem ontottak; sőt hogy ezek is fegyvernyugvásra léptek, mint bizonyost úgy írják.

Francia Respublika.

A' Spanyol országból *Páris* felé útban lévő *Pármái Hertzeg'* és most már ki neveztetett *Toskánai Hertzeg'* elibe, *Bessieres* nevü Generálist küldötte el a' Frantzia országlószék. Tsak *sub incognito* fogja ez a' Hertzeg Frantzia országban egy ideig tölteni az időt.

A' Déli tengerről *Isle-de-France* nevü Frantzia szigetről, egy hajó érkezett meg Apr. 13-dikán a' Rocheforti kikötőhelybe, a' mely 72 napok alatt tette ezen útat, és olyan híreket hozott onnét: hogy, ezen a' szigetenn tökéletes tsendesség uralkodik; és hogy az Anglusok valósággal tettek ugyan egy expeditziót *Batavia* ellen, hanem a' Hollándusok által emberül vissza veretettek.

Néhány Anglus sajkák, hivatlan is ebédre mentenek Apr. 26 ikán az *Ostendei* öbölbe. Egy Frantzia prédáló hajó, számos tisztviselő és egyéb előkelő személyeket ki hívott a' városból a' hajójára, hogy a' szározonn való békefég' áldomállát, a' tengerenn is igyák-meg együtt: azonközben, mikor már az illuminatzió' dolga legjobb divatjában lett volna, meg jelentek az ellenséges sajkák, és a' prédáló hajós gazdát, minden vendégeivel és hajójával együtt, a' partonn lévő ágyuk' tüzelésire is semmit nem halytván, betsülletesen el vitték. Az ebédlőket, mint a' kik tsak a' palatzkok' üresgetésével tsatáztanak, kétség kívül váltság nélkül vissza fogják botsátani a' nemes szívü Anglusok. —

Mikör *Bonaparte*, mint Generális, Asiában tsatázott volna, ő alatta egy *Jünot* nevü Generális 300 Frantzia lovasokkal 3000 Török lovasokat vert széljel. Már akkór 12 ezer Livrákat hátarozott volt *Bonaparte* annak a' képirónak meg jutalmaztatásául, a' ki ezt a' történetet leg szob-

ben le ábrázolná, hanem az óta mind mostanig halgatásban maradván a' dolog, tsak a' napokban hirdettette ki a' Belső Minister, hogy azok a' jó feltők, a' kik magokat biztatják, öt hónapok alatt próbát tehetnek, hogy ezea feltett summátskát el nyerhessék.

Elegyes Jegyzések.

London, 24. April.

Abban a' mostan uralkodó I. Sándor OroszCsászár Hirdetésében, mely által a' magi Császárrá való következését közönséggé tétette, azt is jelenti ő Császári Felsége, hogy a' II-dik Katalin törvényei és fundamentomos rendelkezései szerént fogná a' maga országlását intézni. Ez nekünk Anglusoknak nem kedvező jövendőre mutat. Második *Katalin* Császárné vólt, az Északi fegyveres neutralitásnak fundálója még az Amériikai háboru alatt. Valyon le fogja e' Sándor Császár a' maga figyelmetességét egy olyan dologról venni, a' mely abban az időben oly fontosnak tartattatott, ha t. i. a' boldogúlt Császárnénak nyomdokait szándékozik követni?

A' Dániai uralkodó Hertzeg egy tulajdon keze által írott levelet küldött ide: hanem, hogy mit irt benne, nem tudjuk. — A' 2-dik Aprilisi Koppenhágai tengeri ütközet alkalmatosságával, sok Dánus és Anglus hajóknak belső részeik, rettentő mézárskékekhez hasonlítottak. A' hajó fedelek vérrel voltak festve, a' holt, sebes, és öszsze rontatott testek, rakásonként heverték. — Az *Anticristus* nevü Frantzia prédáló hajót elfogta egy kitsiny Anglus hadi hajó. — A' halálra ítéltetett *Napper Tandy* nevü nevezetes Irlandus rebellisnek, meg-kegyelmezett a' Király. — Itt Londonban az a' hír szárnyal, hogy az Angliai Országló szék azt tette légyen a' Frantzia Respublikával való békeességnek egyik előre való fun-

damentomos czikkelyévé, hogy az, a' Rénus bal partjának egy részét, és Austriai Belgiumot, bocsátssa ki a' maga kezéből, a' melyért Anglia is kész fogna lenni azoknak a' birtokoknak nagy részéről lemondani, a' melyeket ezen háboruban elfoglalt. Angliának a' szároz Európával való kereskedés beli öszsze köttetődése kívánnya azt, hogy Austriai Belgiumot akar kinek birtokában lenni jobb szemmel nézze, mint a' Frantzia Respublikáében. Más részről, bajos el hianni pedig azt is, hogy Frantzia ország magát annak viszfza adására réá vegye, minekutánna azzal magát forma szerént egygyesítette, 's annak oly sok hasznát tapasztalja.

A' Londoni levelek egy történetet jegzettek fel a' Koppenhagai 2-ik Aprilisi tengeri ütközetből, a' mely *Nelson* Admirálisnak nem kicsiny ditsiretére szolgál: — „Három nagy hadi hajóik (ugy mond), t. i. a' *Bellona*, *Russel*, és *Agamemnon* nevűek, a' víznek nem elegendő méjjsége miatt fenékre akadván, a' *Korona* battéria' ágyui' rettenetes tűzinek igen veszedelmesen kitétetve vóltak. Lord *Nelson* látta a' veszedelmet, a' melyből való meg menekedhetésre rajta kívül kevés Admirális találta vólna fel magát ily hirtelenféggel és hideg vérrel. Bé ment az író szobájába, és a' Dániai *Korona* Hertzeghez egy pár szempillantatok alatt egy levelet írt, melyben jelentette, hogy a' *Korona* battériánn lévő ágyuk' tűzének egy kevés idő alatt lejendő megszüntetését az emberiség kívánná, mivelhogy az Anglus hajókonn sok sebes és minden féle Dánus hadi fogjok lévén, ezek is mind kitétetve vagynak a' nevezett Battéria' tűzinek, 's ha tsak, az ezen hajókru való ágyuzást ö Kir. Hertzegfége azon battériánn egy kevésfé meg nem szünteti: az Anglusok tellyefféggel nem gondoskodhatnak illendően a' Dánus fogjokról. A' Királyi

Hertzeg azonnal parantsólt, hogy a' Nelson által meg-neveztetett batteria' ágyui szünnyenek - meg a' tüzelestö.

Egy *Párisi* nem egészen officiális Újjságban a' következő Koppenhagai 14 dik Aprilisi levél olvastatik : — „

„A' midön a' Dániai Országlószék az Északi *Coalitióba* bé lépett, meg határozottatott vólt, hogy ha meg támódtatik, Svétzia által hathatóson segitteffék. Midön éttésüakre esett, hogy az Anglus hajós sereg felénk közelget, és a' Sundonn keresztül akar rontani : meg kértük Svétziát a' segedelemért, mivelhogy minden környülállások szerént gondólhattuk, hogy az Anglus hajók, a' Cronenburgi batteriák' tüzinek el kerülése végett, a' Svéd partok mellett fognának égyenként el-evezni. A' mi kívánságunk az volt a' Svéd Királyhoz, hogy Helsingbourg várát erőfittesse-meg, és a' partokon épittessen batteriákat. Ö Felsége réá állott ugyan ezen nagy költségnék tételére : hanem egyfzérsmind olyan reménségtől tápláltattott, hogy ezen alkalmatóssággal vissza nyerheti Dániától némely jussait, a' melyeket a' Svédok a' feljebb való idökben el-veztettek. A' Swéd udvar a' következő pontokat kívánta — 1)ször. Az *Abói*, 1706-béli Kötés, töröltetődjön el — 2)ször. Ha a' Swédok a' Helsingbourgi erőfféget meg építik, adattasson vissza nékiek a' *Sund* szorossa beli jövedelemnek az a' része, a' mely ez előtt övék volt — 3)ször. Helsingburgnak erőffégei maradjanak meg, ugy mint most fel fognak épittetni. —

„A' Dánus Udvar azt felelte ezen fel tételre : hogy, a' mostani criticus környülállások között nem állhatna réá egy olyan Kötésnek semmivé való tételére, a' melyet már mind az idő állandó fundamentomra helyheztetett, mind pedig minden hatalmasságok közönséges meg égy-

gyezéssel helybe hagytanak; és hogy, ha a' Swédeknek magoknak nem volna ezen partok' meg-erőssítésére elegendő költségek, a' Dánus Király kész lenne ezen költséget maga meg-tenni, oly fel-tétel alatt, hogy a' békefég' helyreál-lásának alkalmatosságával ismét le-rontathassa azon erősségeket, a' melyeket a' *Sund*' védelmezésére, annak Svéd partjainn mostan fogna épít-tetni. —

„Mit felelt a' Svéd Udvar ezen nyilatkozta-tásra, nem tudhatni: hanem bizonyos az, hogy a' Svédok' oltalmazó készületeik a' Sund mellett nem mentek volt tökéletességre, már az, akár va-lamely titokban lévő okra nézve, akár az Anglus hajós seregnek nem vélt hamarsággal való meg-jelenésére nézve; történt is.

Páris, 27. Apr.

Azt beszélik, hogy az Országglószék már el-küldötte *Turinba* a' rendelést *Jourdán* hazafi Bíz-toshoz, hogy Piemontban is, Préfecturákat, Mu-nicipalitásokat, és Katonai Osztályokat formál-jon.

Apr. 12 dikénn irták Romából, hogy a' Ná-polyi Udvar, az *Alquier* és *Micheroux* Ministerek által készítettett békefég' kötést, ratifikálta lé-gyen.

Igy vagy on szórol-szóra az a' hirdetés, a' me-lyet *Murat* Déli Olosz országai Frantzia fő vezér, a' Toskánai földön tartózkodó Nápolyi és Ro-mai kivándórlottakhoz intézett: — „Nápolyiak, és Romaiak! Már sok ideje, hogy hazátoktól el-távozva nyögtök: most oda vissza tértek, *Tos-kána*, a' mely a' ti fzerenysétlenségeteknek ideje alatt benneteket jó szivűséggel bé-fogadott, ma, maga is szükölködik; alig elégséges a' Frantzia se-reg' tartására. Tartozó kötelességem, hogy ne engedjek rajta egyéb terhet fekünni, annál, a' mi

el-kerülhetetlen; nem kívánhattok tőle oly fejedelmet, a' mely nélkül el lehettek; én sem kényszerithetem őket, igazságtalanság nélkül, annak adására. Térjeteek vissza tehát hazátokba, a' mely hívta benneteket. Mely édes, sok esztendőig tartott bujdosás után, meglátni született földünket! Ne tartsatok az igazságtalan üldöztetés-től, a' Frantzia Országglószék nem felejtette el, hogy ti ő benne helyheztettétek bizodalmatokat. A' Kötes' oltalma alá helyheztette, mind tulajdonaitokat, mind személyeteket. A' nagy nemzet' oltalmazása, nem hiába való oltalom; éljeteek nyugodalomban az ő védelme alatt. — „Rómiaak! társaitoknak nagy része, már honnyába vissza érkezett; a' szent Atya, oltalma alá vette őket, és azzal az atyai jóssággal bánik velletek, melyet a' vallás parantsól, melynek ő a' feje, és a' mely jósság néki természet szerént személyes tulajdona. — „Nápolyiak, és Rómiaak! ez szerént ne légyeteek félelemben: de ellenben részetekekről ti is minden bszszuálló emlekezetet tegyeteke-le.“

Murat.

Magyar Ország.

Pest Vármegyéből, Atsáról Apr. 27-dikén.

Ujság de roszsz. Itt mi körülöttünk az Idő igen korán ki-nyilt az idén. Mártzius közepe táján a' tavasz vetéssel egészen készen voltak embereink, úgy a' szőlő munkával is igen idején, úgy hogy, a' kellemetes meleg napok annyira megindították a' szőlőt; hogy éppen nem vala újság Sz. György nap előtt arasznyi szőlő jövét is látni; 22-ik Aprilisben egész nap, igen kegyetlen hideg szél fújt, hol északról 's napnyugotról hol alólról változva, a' szerént egész éjtzaka is, 23-dikban pedig reggelre minden felől letét fellegek borították az eget, 's úgy tetfzett, hogy a' szél is szintúgy kölzörülte a' fogát és jobban tsi-

két két Törököt küldöttek által kötéllel, a' más világra.

Sok hajók, a' melyek a' Dunánn a' Fekete tenger felé eveztenek, a' *Widdini* környékekenn uralkodott zürzavarokra nézve, tsak Orsováig bátorkodtak evezni, és mind ott tartózkodtak: hanem végezetre néki bátródván, egy szerentse próbálásra határozták magokat, 's reménség felett boldogultak. Aprilis' 3 dikánn eveztek el Orsovától Császári zászlókkal. — Widdinenn feljül imitt amott, rész szerént Török Császári rész szerént Pasma - Oglu Bascha katonákra találtak, de a' kik se egymásnak, sem nékiek semmit nem tsináltak. Meg érkezvén Widdinbe bántodás nélkül, és Pasma Oglu az ő ott léteket meg-értvén, a' bajós gazdákat azonnal magához hívatta, és egész szívefféggel tudakozta tőlök, hogy mi okra nézve nem jöttek volna el még Oktoberhen, mikor telyefféggel semmi veszélytől sohol nem félhetnének. Ezek elő beszéltették a' fok féle hireket, és tudósításokat, a' melyeket a' Bascha végig halgatván, réájok biztatta; hogy, írják meg Magyar országra és Austriába, hogy ő igen jó hajlandósággal viseltetik hozzájuk, és a' telyes bátorsággal való útozhatás iránt kezefféget válól magára.

Widdinne állapotjáról így írnak ezek a' hajós gazdák: —

„Itt nyüzsög a' katonaság. A' város' utzái éjjelenként meg-világosittatnak. Éjjel nappal bátran sétálhatni, a' nélkül, hogy valami rojztól kellene tartani. Noha mind Widdinenn feljül, mind pedig azonnalól, sok Török Császári katonaság fekszik: egyik Bascha sem akarja őtet még is meg támodni. —

„Az említett hajókhoz 7 embert rendelt Pasma-Oglu, hogy bátorságnak okáért kísérik-el őket; bizonyossá tévén egyfersmind, hogy egész bá-

torsággal folytathatják tovább is útjokat, és csak az ő úti levelit mutassák, sohol semmi bojok nem fog lenni. —

„*Pasman Oglu*, egész tsendességben ül mostan otthon, és az ujjságokban egy idő óta felöle közönségessé tétetett hírek, hazugságok voltak.

Jelentés.

„Az el múlt esztendőben írta *D. Bene Ferentz* Hazájának köz hasznára, a' *Himlő veszedelmei ellen való oktatását*: melyben le rajzolta a' Himlőknek irtóztató veszedelmeit, melyekkel már az hatodik századtól fogva ostromolják az emberi nemzetet: meg mutatta, hogy lehessen ezen veszedelmeket enyhíteni mind a' jelenvaló himlőssel való jó bánás, mind a' béoltás által, meg mutatta, hogy el lehetne ezen veszedelmeket egészen kerülni a' Himlők ki irtások által.“

„Azon időtől fogva az Orvosok el fáradhatatlan iparkodásaik által oly eszközhöz jutottunk, mely által fel tett tzelunkat, a' Himlő veszedelmeinek elhárítását, és a' Himlőknek' tökéletes ki irtását bizonyosabbban és könnyebben elérhetjük. Ez az eszköz áll a' tehény himlőknek béoltásokban.“

„Hogy a' Magyar Haza is, a' Köz-nép is, mennél hamarább tökéletesen esmérje ezen istenes találmányt, és az által a' szülék édes magzatjaiknak életjeket, egészségeket; és a' testnek ékességét fenn tarthassák; *Dr. Bene Ferentz* most készit egy *Oktatást a' tehén himlőknek természetekről hasznaikról és béoltásokról*; mely mind az Anglus, Németh, és Frantzia Orvosoktól tett tapasztalásokat, mind maga tapasztalásait, mellyeket mostan télzen Pesten, magában fogja foglalni. Ezen oktatás a' Himlő veszedelmei ellen való oktatásának második része gyanánt lesz.“